

ШКОЛАТА БТА

Стажантски бюлетин за БТА

Близо 60% от служителите на БТА желаят да се обучават

Една от целите на Българска телеграфна агенция като работодател е повишаването на професионалната квалификация на служителите, която включва и подобряване на личната и екипна ефективност, усъвършенстване на уменията за работа със софтуерни приложения и висока езикова култура.

През октомври „Школа БТА“ проведе анкета между 330 служители на телеграфната агенция. Поводът е предстоящото приемане на Годишния план за обучение /ГПО/, който се очаква да влезе в сила през януари 2024 г.

Основен приоритет, залегнал в ГПО през новата година, е атестирането, обучението и сертифицирането на работещите в агенцията за цифрова /дигитална/ компетентност. Ще бъде създаден и специален регистър „Сертификати“ с информация за проведените обучения.

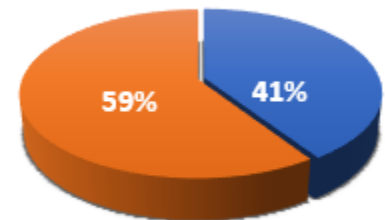
Сред приоритетите са и езиковите обучения за надграждане нивото на компетенция за служителите от „Международна информация“, „Балкани“, „Новини за чужбина“ и „Международна дейност“.

От проведената анкета става ясно, че служителите желаят да посещават поне два или три вида обучения. Най-голям е интересът към езиците – 35%, компютърни програми – 20% и към заснемане, видео и фото обработка – 4%.

В КТД тази година бе одобрен специален бюджет, който да гарантира финансовото обезпечаване на обученията. През януари 2024 г. се очаква да стартира и отпускането на ваучери от държавата за обучения на работещи. Това ще става по програмата „Развитие на човешките ресурси“ (ПРЧР) 2021 - 2027 г., Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и Фонда за справедлив преход (ФСП).

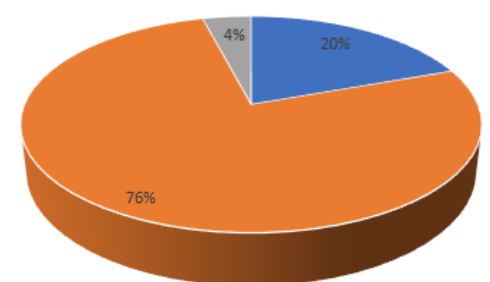
От началото на годината седем са служителите, които вече са получили финансиране от БТА за обучения за бакалавърски и магистърски степен.

Потребност от допълнителни курсове и обучение

■ Нямат необходимост
■ Заявили допълнително обучение

Образователна структура

■ Средно образование ■ Висше образование ■ Студенти

Школа БТА подготвя трето вътрешно обучение за 2023 г.

На 20 декември 2023 г. в БТА ще се проведе третото за годината вътрешно обучение на тема „Практики и синхрон между екипите при създаване на видео съдържание“.

Цел на обучението е създаване на системни навици за екипна работа при видео заснемане на събития, с основен фокус репортерите в агенцията.

Програмата включва „Принципи и език на снимачния процес“, „Планиране, заснемане и постпродукция“, „Комуникация с екипа на Студио БТА“, „Дискусия и практически занимания“ (заснемане на новите служители за месец декември).

Лектор ще бъде Красимир Михайлов, наш колега оператор във „Фото и видео редактори“. Той е завършил техникум по приложни изкуства и операторско майсторство във ВИТИЗ.

Работил е над 30 години в две от националните ни телевизии. Участвал е в създаването на две телевизии (Европа и TV+).

В рамките на обучителния панел за репортери и кореспонденти ще бъде направено и представяне на новите функционалности в системата за публикуване на сайта на БТА. Лектор ще бъде представител на „Информационно обслужване“ – системен администратор от екипа им.

В рубриката представяме лекции на Журналистическата школа при Дирекцията на печата и Съюза на журналистите, четени през 1949 г. от проф. Александър Бурмов и Петър Георгиев.

Първите български идейно - политически вестници

Александър Бурмов

Вестник „Българска дневница“

На 26 юни 1857 г. в Нови Сад /тогава в Австрия/ излиза първи брой на първия редактиран от Георги Раковски вестник „Българска дневница“. По-късно Раковски е създател на революционната идеология на българското селячество и занаятчийство.

От вестник „Българска дневница“ са излезли 18 броя. Вестникът е спрял от австрийските власти по искане на турското правителство.

„Българска дневница“ има борчески характер. Той си поставя за задача извоюването на български граждански, църковни и културни права на българския народ. Изнася главно произволите на гръцкото духовенство в България, а след това на турски правителствени чиновници. Вестникът съдържа и културно-просветни материали, но главното му съдържание са дописките, насочени против гръцкото духовенство и ожесточена борба против всички, които спъваха политическото, икономическото, културното и религиозното развитие на българския народ. Но в никакъв случай вестникът не е революционен.

Вестник „България“

Не дълго след това започна излизането на в. „България“. Първият брой е от март 1859 г. Вестникът се отпечатва в

продължение на три години в Цариград под ръководството на Драган Цанков. Отначало един път, а по-късно три пъти седмично: веднъж в голям формат, а два

пъти седмично /понеделник и сряда/ в малки притурки „малък лист на в. „България“ и „голям лист на в. „България“.

Характерът на вестника се определя от обстоятелството, че той получава субсидия от католическата пропаганда в България. Едновременно с това, вестникът изразява интересите на онази част от българската буржоазия, която след Кримската война, след неуспеха на Русия, обърна погледа си на запад. Интересите на тази част от българската буржоазия се изразяваха от в. „България“. Вестникът е насочен преди всичко против гръцката църква и води решителна борба с всички средства за независима българска църква, която трябва да бъде съединена или поставена под духовното главенство на римската църква. Според в. „България, тази независима българска църква ще бъде гаранция за правилното и самостоятелно развитие на българския народ.

Вестникът е насочен решително и против русофилското настроение на част от българската буржоазия и изобщо на българския народ. Проповядва западна ориентация на българската интелигенция, на която препоръчва да учи френски език.

Едновременно в. „България“ съдържа и културно-просветни материали и исторически статии. Особено много борави с историята, като иска да докаже отдавнашните връзки между западния свят, между католическата и българската църква. Вестникът публикува писма между цар Калоян и папа Инокентий III, грамотите на Асен II, дадени на дубровнишките търговци. Вестникът печати и множество дописки, които отразяват пълнокръвния живот на българския народ по онова време.

Вестник „България“ има своите заслуги. Със своята необузdana пропаганда за уния с католическата църква и пропагандата срещу Русия и Цариградската патриаршия, при опасността за откъсване на една голяма част от православните християни от източната църква, в. „България“ спомогна да се промени държанието на официална Русия по българския църковен въпрос. Русия преди това беше за не отделяне на българската църква от Цариградската патриаршия, за да не се създаде разделение в православията.

Вследствие на пропагандата на в. „България“, Русия измени съществено своята политика и взе курс за създаване на една независима българска църква. Цариградската патриаршия също промени своята позиция за неотстъпчивост спрямо българските искания и се стигна до окончателното разрешение на българския църковен въпрос.

Вестник „Съветник“

Трети идейно-политически орган в България по това време на българската буржоазия беше в. „Съветник“, излизал седмично от 25 март 1863 до 1865 година. Вестникът е издание на българската община в Цариград, която обединява българската колония, главно търговските елементи и от части занаятчиите.

В началото редактор е Николай Михайловски, а след това Тодор Бурмов, с главни сътрудници Гаврил Кръстевич, Марко Балабанов и редица други изтъкнати дейци на българското възраждане по това време.

Вестникът е твърде умерен. Той не изпада в афектации нито против западното течение на Цанков, нито против Цариградската патриаршия. Той се придържа с една политика на сближаване с Русия. Централно място във в. „Съветник“ заема църковната борба. Но той засяга и всички други проявления на българската действителност – стопански и политически.

Това са първите български идейно-политически вестници през 60-те години на миналия век. Те все още нямат собствен класов характер, заострен партийен характер.

Лозан Стрелков обогатява БТА с нюзрум, илюстрирани списания и творчески дом

Кристиана Белова

Лозан Стрелков (Лозан Иванов Богданов) е роден на 7 юли 1912 г. Той е писател, журналист, публицист и драматург. Главен директор на Българската телеграфна агенция от 1 август 1962 г. до 9 януари 1981 г. За общественно-политическата си и литературна дейност е награждаван с множество награди и високи държавни отличия. Над 30 са литературните статии, посветени на произведенията и творбите му, а през 1980 г. излиза и сборникът „Литературни анкети“, където той сам анализира живота и творчеството си. Много от неговите герои биват вдъхновени от служители в БТА и техните житейски съдби.

За своето 18-годишно управление Лозан Стрелков превръща БТА в напълно модернизирана за времето си агенция. Създава, по образец от модерните западни медии, първия в страната нюзрум; поръчва логото на БТА на известния художник Борис Ангелушев, което и до днес е емблема и запазена марка на националната информационна агенция; създава седмичните списания - „Паралели“, ЛИК „По света“, „Наука и техника“, за които Стрелков се обръща с думите: „Трябва да докажем на тези, които не вярват, и на тези, които се противят, че можем и списания да издаваме, въпреки че сме агенция.“

Снимка - семеен архив. Надпис: "Брат ми Лозан Стрелков, снаха ми Елка и племенницата Даниела"

Въвежда нова организация на труда в „производството на информация“. Прави технически подобрения и преустройства на залата за новини, което увеличава многократно бързината на излъчване на новините - 15 реда се обработват и пускат до 10 минути от получаването им. Развива социалната политика. Въвежда задължението главният директор, зам. главните директори, главните редактори и техните заместници да познават не сам по лице и по име абсолютно всички работещи в БТА, но и по политическа подготовка, по обществена дейност, по професионална квалификация, по морално-етично поведение, по семейно, социално, здравословно и жилищно положение, по култура и възпитание.

Той настоява да бъде наричан главен, а не генерален директор, защото генерален идвало от генерал, а главен – от глава. В писмо до Георги Йорданов – първи секретар на Софийския градски комитет на партията, той моли за „три жилищни блока с поне 60 апартамента да се предоставят на БТА, където да бъдат настанени по преценка на ръководството на агенцията онези служители и техните семейства, чиито жилищни нужди не са задоволени и живеят при крайно тежки условия“.

По времето на Лозан Стрелков в агенцията се въвежда кадрова политика – политически, езиков, професионален, морално-етичен и психологически подбор на конкурсен изпит. След успешно преминаване на нелекия изпит новоназначените служители се прикрепва към опитни журналисти, които имат задачата да ги подготвят.

Журналистическата школа на Стрелков

В архивите на Българската телеграфна агенция са запазени сведения за изграждането на школа за обучение на младите журналисти. Основната и цел е да разгръща знанията и уменията на служителите и да им помогне те да достигнат до едно по-добро и широкообхватно ниво на събиране, анализиране, подготовка и разпространение на информацията.

Обученията включвали курсове по английски език, фотожурналистика, работа с различни източници на информация и други. В доклад за 80-тата годишнина на БТА Стрелков отчита всички новости, които са реализирани и темпа на тяхното развитие. Главният директор смята за успех и прогрес отварянето на школата.

Той пише: „...За обучение, усъвършенстване и възпитание на младите, и не само младите, а на всички кадри, при БТА се създаде журналистическа школа“.

София (28 Март 1973) Занимания на журналистическата школа при БТА, снимка: Г. Дерменджиев

Една от големите амбиции на Лозан Стрелков през годините, в които е главен директор на Българската телеграфна агенция, е да обори грешните представи и предразсъдъците, че БТА е „чиновническа служба за информация“.

С настъпилите подобрения журналистите успяват да заменят старите изостанали методи с нови напреднали техники. Повишава се нивото на познанията в политическата, културната и научната сфера. Журналистите получават възможност да развият своя индивидуален стил и да създават по-нестандартно и въздействащо съдържание.

За Лозан Стрелков е важно не само да се регистрират фактите, но и да се намери най-правилният подход за поднасянето им, всички публикации да бъдат написани по достъпен начин, но съвсем не просто, дори напротив - с много талант, нюх и техника. От 17 септември 1970 г. БТА е приета за член на Европейския съюз на телеграфните агенции, а към 31 март 1978 г. има договорни отношения с повече от 60 осведомителни агенции в света.

Стрелков се грижи и интересува от служителите си, от техните жилищни, здравословни и обществени потребности. Той предлага проект за нова сграда на БТА и си представя изграждането на малък хотел, клуб-ресторант, панорамно кафе на покрива за служителите на агенцията.

Интересен факт е, че по времето на Лозан Стрелков в нюзрума на агенцията е поставен мокет и за да се запази във възможно най-добро състояние, главният директор нарежда за всеки служител да се постави шкафче, в което да оставя обувките си и да ходи по пантофи.

Лозан Стрелков настоява Българската телеграфна агенция да се самоиздържа, а не да зависи от държавния бюджет.

От 29 септември 1964 г. БТА е юридическо лице на стопанска сметка. В свой отчет той отбелязва, че „БТА е единственото средство за масова комуникация, където са въведени нормативи за журналистическия труд и се прилага принципът за отработването на заплатата.

БТА е единственото средство за масова информация на самоиздръжка“.

Агенцията получавала своите приходи от продажба на четирите си издания, от продажба на снимки и информация в чужбина и в страната. Заплатите на журналистите в агенцията били равни на журналистите от втора категория седмични вестници.

По времето на Лозан Стрелков се създава творчески дом за служителите на БТА, където всеки може да почива и твори.

Спането било бесплатно, заплащала се единствено храната. В историческите архиви е запазено отразяването на събитието:

„На 25 юни 1970 г. в местността „Бялата вода“ на Витоша бе направена първата копка на дома. Копката направи главният директор на БТА Лозан Стрелков“.

София (18 април 1960) Още една придобивка за служителите и работниците от Българска телеграфна агенция.

На снимката: В модерно обзаведената кухня на новооткрития стол сърчните ръце на работничките под вещото ръководство на майстор-готвача Йордан Георгиев приготвят обедната храна за служителите от агенцията. БТА, снимки: Владимир Иванов

Много служители споделят за интересни спомени от срещите с Лозан Стрелков в БТА.

Журналистът в Българската телеграфна агенция Венелин Митев, споделя:

София (8 септември 1975) Ръководството на Българска телеграфна агенция разглежда и обсъжда макета на новатастрада на БТА. БТА, снимка: Виолета Попова

„Той самият беше безумно влюбен в професията си...До последния си ден Лозан Стрелков остана в БТА, където всичко е спешно...където сякаш целият свят е затворен със своите безумия и надежди, където нито един ден не прилича на другия“.

„Запомнил съм неговата човешка и професионална естественост, журналистическата му стръв. Беше нетърпим към липсата на оперативност, към небрежността, мързела и страхливата презастраховка.“ казва друг служител от времето на Лозан Стрелков - Веселин Сейков.

„Защото той не само ни учеше на азбуката на агенционната журналистика, той ни насърчаваше, подкрепяше и въпреки че често ни наказваше, мисля, че по своему ни обичаше. Имаше някакъв магнит в този човек, нещо, което ни привличаше неудържимо...“ разкрива Веселин Янков, също служител на БТА.

„От Стрелков разбрах, че е много важно ръководителят да е внимателен с всички, да знае какво се случва в агенцията, да обича хората и да се грижи за тях. Беше строг, но справедлив, държеше на хигиената и спазването на правилата, той даде началото на развитието на агенцията.“, споделя Евелина Стефанова.

Лозан Стрелков мотивира своите служители с думите: „Запомнете: имате прекрасна, велика професия и затова я използвайте докрай, за да станете големи журналисти и големи личности...“.

Всички подобрения, които главният директор реализира, водят до нова организация на труда, по-ефективни и качествени материали, по-компетентни и опитни служители.

Той стимулира творческия дух и креативността, професионалното развитие и модернизирването на цялостния вид на агенцията.

София (24 януари 1980) Тържествено откриване на нова печатарска машина в печатната база на БТА. Пресфотото-БТА, снимка: Емил Иванов

Доц. д-р Георги Лозанов: БТА е дом на чистата журналистика

Мадлен Владимирова

Георги Лозанов е роден на 26 април 1958 г. в гр. София в семейство на архитекти. През 1981 г. завършва „Философия“ в Софийския университет. Работи в сп. „Българско фото“, а след това е заместник-главен редактор на в. „Култура“. В последните две години от съществуването на сп. „Егоист“ е негов главен редактор. Доцент е във Факултета по журналистика и масова комуникация на СУ, където два мандата е бил ръководител на катедра „Печат и книгоиздаване“. Дванадесет години е бил член на националния медиен регулатор (СЕМ), шест от които председател. От 2018 г. е на работа в БТА, а от 2021 г. е директор на дирекция за знание и култура ЛИК.

Г-н Лозанов, Вие сте неизменна част от историята на БТА. Кога за първи път попаднахте в агенцията, кой Ви покани и какво Ви даде тя?

Отдавна съм свързан с БТА, заради участието ми в подготовката на световните срещи на българските медии. Иначе започнах работа на щат по покана на Максим Минчев, който ме потърси по две причини – едната беше създаването на информационен център, който сега носи името ”Зала Максим“ и който имахме желание да разработим като място за културни събития. Втората причина, която се реализира под ръководството на Кирил Вълчев, е, че искахме да превърнем културата в информационен приоритет, равнопоставен на политиката и икономиката. Ковидът прекъсна дейността на центъра, но пък ето ме в момента директор на Дирекция за знание и култура ЛИК, която създава емисия с близо 100 материала дневно за култура от България и света. Пак по идея на Максим Минчев бе възстановено и списание ЛИК, на което Кирил Вълчев ме направи главен редактор.

Какви са приликите и разликите в сп. ЛИК от предишния му период и сега?

Общо е името и тематичната зона, която то очертава – литература, изкуство и култура. И още, че е и хартиено издание, един вече изчезващ медиен вид. Оттам нататък започват разликите... Преди промените сп. ЛИК беше от много малкото прозорци към западната култура, което превръщаше културната му роля и в политическа. Единствено то си позволяваше да говори какво става в изкуството и науката зад Желязната завеса с автентични преводни материалите на много високо ниво, да запълва компетентно тази празна информационна ниша. След 1989 г. обаче списанието в онзи си дайджест формат загуби аудиторията си, а и задачата си, просто защото завесата беше вдигната и информация дебнеше отвсякъде. Имаше опити, които респектираха с професионализма си, списанието да се преориентира към българската култура, само че и това не беше лесно в трансформиращата се медийна среда. Затова с Максим Минчев решихме да го възстановим само в тематични броеве, следващи не някаква периодика, а хода на актуалните събития. Когато обаче дойде Кирил Вълчев, история.

пожела да запазим тематичността му, но да му върнем твърдата месечна периодичност и именно тогава трябваше да поема по-голям редакционен ангажимент и да стана главен редактор. Списанието, както му прилича, продължи да бъде за българска култура, но с фокус върху културната памет, както пък прилича на БТА. Защото агенцията има един от най-големите архиви в държавата и списанието се възползва от публикациите в него, за да композира тематичните си ядра. Получава се интересен ефект, да го наречем самовъзникнала смяна на дискурса – когато репортерите и кореспондентите пишат за нещо, това е журналистика, когато обаче ги четем след години, това е история. И сега, докато си говорим тук, в някъде в архива на агенцията журналистиката става

Как първият български научно-изследователски кораб представлява интерес за списанието и защо решихте да му посветите отделен брой?

Защото става дума за наука и ние активно се занимаваме и с нея, независимо, че може би не е пряко видимо от заглавието ЛИК. Но културата, освен изкуство, разбира се, е и наука и образование, по отношение на които медиите са в сериозен дълг. Заедно с това отдавна имаше идея, за чиято реализация много допринесе генералният директор на БТА, България да има свой изследователски кораб, който да поеме към Антарктида. Това, така да се каже, беше мечтата на живота на проф. Христо Пимпирев – да бъде „научен капитан“ на кораба. И когато се случи, естествено, нямаше как да не влезе в БТА – и в емисиите ѝ, и в библиотеката ѝ, каквато роля играе списанието ѝ. Още повече, че тя беше единствената медия, която имаше свой кореспондент на кораба.

Как подбирате темите?

На базата на някаква актуалност – събитийна, календарна, духовна ... Такъв е психологическият процес на самата памет – спомняш си за нещо преди, заради нещо сега. Това отговаря и на журналистическата формула – новина плюс бекграунд равно на новина прим. Но в емисиите на агенцията е водеща новината, а в списанието – бекграундът, който новината актуализира. В това отношение БТА е интересна медия, защото работи, освен за днешния и за бъдещия читател. Той ще се рови в архива ѝ, за да си набави бекграунд, на онова, което му се случва, примерно след 50 години. Ако пък се случва в културата, ще му е достатъчно просто да отвори правилния брой на списание ЛИК.

Относно младите, как ги привличате да постъпят на работа тук?

БТА отдавна има от репутацията на школа, освен място за работа, школа по професионална хигиена, бих казал. Още преди 1989 г., през целия комунизъм, тук се е дишало далеч по-свободно. Агенцията е била в контакт с чуждите ѝ събратя и журналистите, докато външно са спазвали идеологическите ограничения, вътре в себе си са могли да се интегрират към свободния свят. Бай Петко Бочаров, който е бил репресиран след Девети септември и е работил като хамалин, разказваше, че не е смеел дори да мечтае никой ден да попадне в БТА. И когато след куп перипетии това все пак се е случило, е имал чувството, че е стъпил на „обетованата земя“. Струва ми се, че и до днес младите усещат този „обет“, това обещание за свободна журналистика, което ги привлича в БТА. Идват тук с надеждата да практикуват професията си, според нейните правила, първото от което е независимостта ѝ. Защото много медии за съжаление се компрометираха по тази линия и след промените.

Какво трябва да притежава един млад репортер днес?

Трябва да мисли бързо. Да се ориентира в ситуацията и да може да я предаде – като види или чуе нещо съществено, да може да го разкаже, така че да държи аудиторията и тя да го прочете. Тези наративни умения са много съществени – помагат ти не просто да информираш за фактите, а и да проясняваш смисъла им. Вим Вендерс казва: „Разказаната история е нашият Бог“. Тоест, първо трябва да имаш уважение към фактите и после уменията да ги разкажеш. С тези две качества държиш здраво хляба в ръцете си. Агенционната журналистика е строга към личните оценки и мнения, което я прави потрудна, но и по-предизвикателна професионална задача.

Кое за Вас е най-голямото предизвикателство в БТА през годините?

За мен самото ми присъствие тук е предизвикателство. Да видя доколко културата е в състояние да се съревновава с политиката и икономиката на информационния терен, ако получат равен старт. Дали може в един момент изказване на Георги Господинов, да речем, да изпревари изявление на Бойко Борисов във вечерните новини. И понеже за себе си съм сигурен, че може, дойдох да се занимавам с културата в БТА.

Кое е най-важното културно събитие, състояло се през последните години?

Ето, понеже споменах Господинов, наградата му Букър е такава събитие. Не само като персонално признание за наш писател, а като „комшулук“ между българската и западноевропейската култура. Това за мен е голяма тема, а и надежда, която идва именно от културата, а не от политиката. Политиците все ни теглят натам някъде, към Ориента, зорлем ни бутат в ръцете на руснаците, така че да не можем да се превърнем в същинска западна държава, ако не като Белгия, то поне като Хърватия. Докато романът „Времеубежище“ на Господинов е

разпознат като значим именно според ценностите на западната култура. Той, а и творчеството на не малко други съвременни автори, като Явор Гърдев, Теодор Ушев, Емил Стойчев, Недко Солаков, Здравка Ефтимова, Захари Карабашлиев, Стефан Командарев, Теодосий Спасов ···, не са жертва на регионални предубеждения и провинциални комплекси, а общуват без задръжки с публиката и от двете страни на бившата Желязна завеса и така не позволяват пак да падне.

Как виждате бъдещето на БТА и изобщо на информационните агенции по света?

Мисля, че ще стават все по-важни. Заради пропагандата, постистината, хибридната война, с една дума, заради лъжата. Положението със злоупотребата с информация в световен мащаб става бедствено. Ще има огромна нужда от територии, на които да си спокоен, че не те лъжат. Ще оцелеят агенциите, които ги осигуряват, но и повече от това – внедрят технологии за изобличаване на лъжите и в другите медии.

Промени ли Ви БТА по някакъв начин през годините?

Аз винаги съм се занимавал с научни изследвания на медиите и с коментарна журналистика – давал съм собствени мнения и продължавам да го правя, но извън БТА. Тук на стари години влязох за първи път в машината за информационно производство, като заех се с организацията му в културната сфера. Вече принадлежа на нещо, което доскоро само съм изучавал. И това ми носи радостна възбуда – каква по-голяма промяна за човек след 60-те? Сещам се за един ихтиолог, който на стари години за пръв път си поръчал риба в ресторанта и се изненадал колко е вкусен предметът на неговото знание.

Какво е за Вас БТА в едно изречение?

Дом на чистата журналистика. Докарана до своята есенция, до информация без примеси, с която се хранят всички жанрове, дори и най-персонифицираните. В момента БТА е информационния лидер, защото осъществява огромно по обем информационно производство по ясни, предварително разписани, правила – в полза на другите медии, но най-напред на конституционно защитеното човешко право на информация.

Планувате ли да посветите брой на сп. ЛИК на конкретна тема или човек?

В това отношение успявам да реализирам някои свои мечти. Ето, например, броят за Константин Павлов. Той може би е най-големия ни съвременен поет, но българският литературен канон не го призна лесно. Не го поставя до Ботев, Яворов или Далчев, въпреки че е от този порядък, творил, разбира се, в условията на друго време. В бъдеще пък, да сме живи и здрави, ми се иска да обърнем специално внимание на визуалните изкуства и на фотографията. В днешния свят, когато всеки държи фотоапарат в телефона си и не спира да снима, образите сякаш добиват по-голямо влияние от думите. Те, разбира се, няма как да ги изместят, защото човек мисли с думи, въобще е човек благодарение на тях, но просто образите заслужават да им посветим повече думи, което би било самосъхранително и за самите думи. Да си ги кажем нещата, за да не ни превърща любовта към текста, към книгите в носталгии ···

Мислите ли, че хора като Вас, ще успеят да повлияят на тази ситуация?

Отделни хора едва ли, но определени събития – да. Навремето големият завой от комунистически режим към демокрация за хората масово мина не от другаде, а през текстовете за песни на Александър Петров, като „Времето е наше“, „Утре започва от днес“, „Развод ми дай“, „Вдигни очи“. Когато конфликтът стане остър, гласът на поетите, на писателите, на философите започва да се чува високо.

Фотограф: Владимир Шоков

БТА и ЮЗУ „Неофит Рилски“ с договор за партньорство

Симона Бабалийска

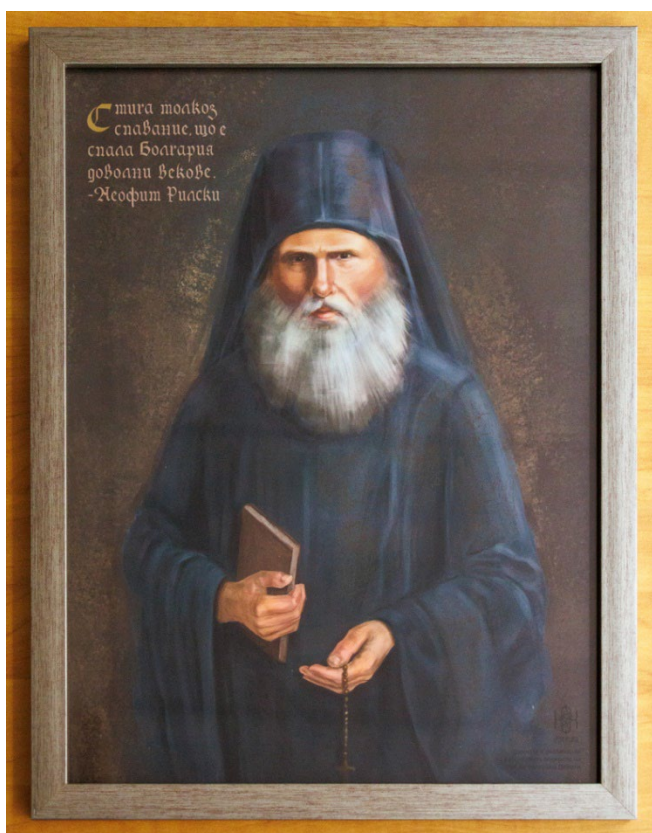

Споразумение за партньорство сключиха Българската телеграфна агенция и Югозападния университет „Неофит Рилски“. Генералния директор на БТА Кирил Вълчев и ректора на висшето училище проф. д-р Борислав Юруков подписаха договор в края на пресконференцията в Националния пресклуб на БТА в Благоевград.

С партньорството се обединяват усилията за осъществяване на съвместна дейност между институциите и се насърчава развитието и популяризиране на различни дейности, инициативи и събития. В рамките на споразумението БТА ще осигурява условия за стаж на студенти от висшето училище в Благоевград в агенцията. След официалното подписване на договора, генералният директор на БТА Кирил Вълчев връчи на ректора на ЮЗУ "Неофит Рилски" проф. д-р Борислав Юруков юбилейна монета и юбилейна пощенска марка „125 години от първите новини на БТА“, посветени на годишнината на агенцията.

Българската телеграфна агенция е подписала договори с над петнадесет университета в страната към момента. Някои от тях са Софийският университет „Св. Климент Охридски“, Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, Висшето училище по застраховане и финанси, Лесотехническият университет, Националната академия за театрално и филмово изкуство (НАТФИЗ) „Кръстьо Сарафов“, Русенският университет „Ангел Кънчев“, Университетът за архитектура, строителство и геодезия, Националната художествена академия, Минно – геоложкият институт „Св. Иван Рилски“, Техническият университет – Габрово, Висшето транспортно училище "Тодор Каблешков", Нов български университет, Националната спортна академия "Васил Левски", Университетът по библиотекознание и информационни технологии (УниБит), Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“, Варненският свободен университет „Черноризец Храбър“.

230 години от рождението на Неофит Рилски

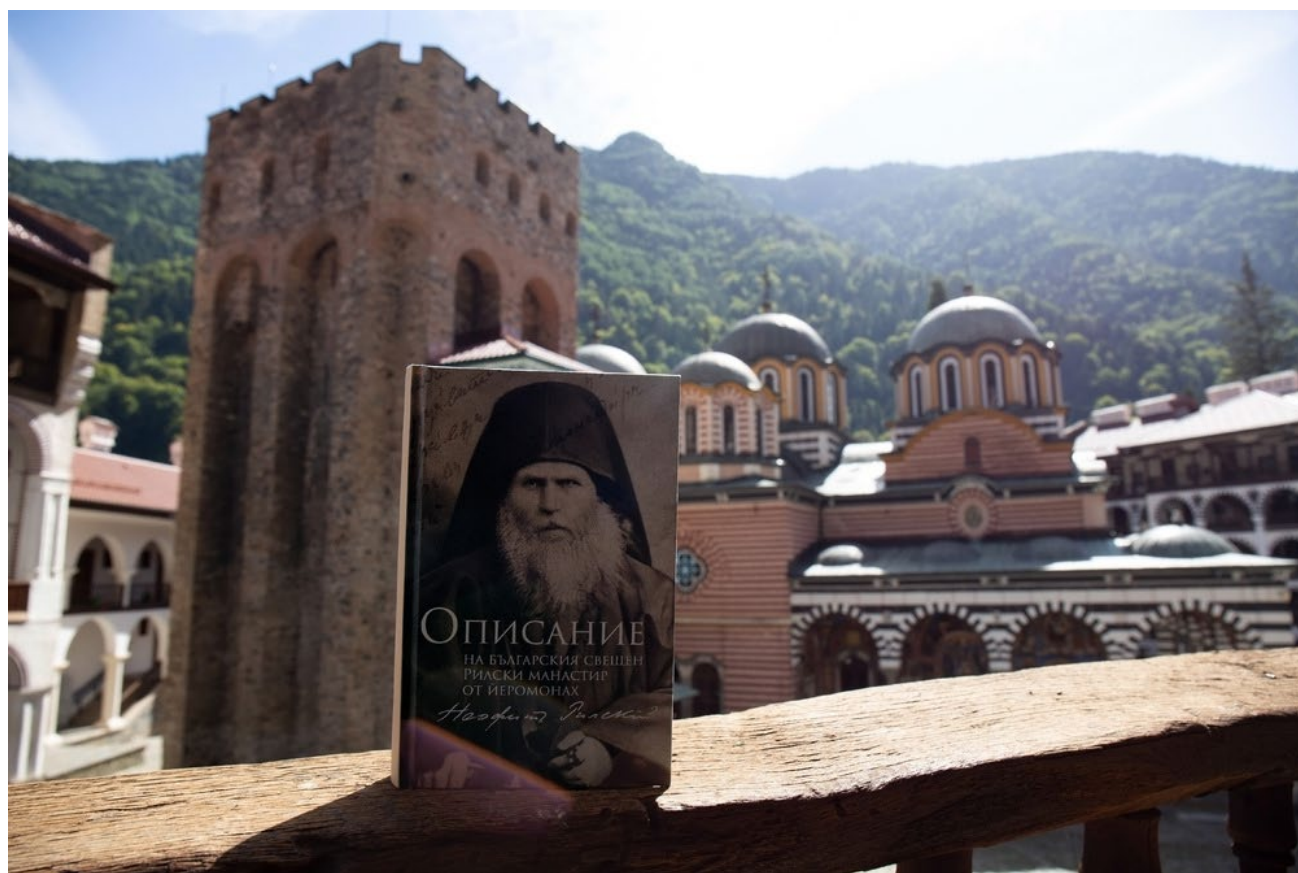
През тази година Българската православна църква почете 230 години от рождението на Неофит Рилски. Цялата година беше обсипана със събития в чест на Неофитовата годишнина. В честванията се включиха Югозападен университет „Неофит Рилски“, община Банско, както и други общински центрове и институции, обвързани с българския възродител.

Заместник – деканът на Правно – историческия факултет към Югозападен университет Неофит Рилски проф. Валентин Китанов и директорът на Музеен комплекс Банско Светла Барякова разказаха пред стажанта на БТА Симона Бабалийска моменти от живота на просветителя Неофит Рилски.

Никола Бенин, както е светското име на Неофит Рилски, е роден в Банско през последното десетилетие на XVIII век. Той е бил най-ученият мъж за своето време, изпреварил е своите съвременници по отношение на наука, духовенство и философия на живота, каза директорът на Музеен комплекс Банско Светла Барякова. Атмосферата, в която живее, и семейството, в което се е родил, развива така или иначе природонадарения духовник, който се оказва изграден лидер в общонационален мащаб. Образът на Неофит Рилски се обрисова и от културното средище Банско, отбеляза Барякова.

Развитието на Неофит Рилски започва в Банско и продължава към средище на знания, скрито в Рила. Още през юношеските години съдбата го води към Рилския манастир, за да помага в изографисването на църквата „Свети евангелист и апостол Лука“. Постепенно се запознава с манастирския живот, остава там и преминава през всички нива в манастирската йерархия. Не е имало нещо драматично в пътуването му от Банско до манастира, посочи заместник-деканът на Правно – историческия факултет проф. Валентин Китанов. Попадането на духовника в просветлената среда, му помага да развие дарбите, които притежава безспорно по рождение. Ако не е била средата и докосването до съкровищницата от знания в Рилския манастир, едва ли би могъл да извърши тази мисия за обогатяване на българския народ, каза проф. Китанов. Рилският манастир е помогнал да се роди гений, една високо духовна, еродирана личност, която се интересува от проблемите на своя народ и се опитва по всякакъв начин чрез дейността си да помага на своите сънародници, споделя зам.-деканът на Правно – историческия факултет към Югозападния университет.

Знанието, което ни завещава Неофит Рилски, остава дълбоко в паметта на народа, убедени са историците. Не поста, който е заемал или потеклото, което е имал, а знанията и уменията да го предадеш като опит на останалите след теб, по един гениален начин.

Неофит Рилски прекарва голяма част от живота си в светата обител. Това му дава възможност да се докосне до голямата съкровищница на Рилския манастир – богатата библиотека и архив, които и до ден днешен изумяват посетителите. Средище, като това през епохата на Възраждането, няма равно на себе си. Неофит открива обемно разнообразие от литература, която го тласка да изучава всичко, което вижда пред себе си, за да предава знанията си в бъдеще. Преди да прекрачи прага на манастира, йеромонахът Неофит получава завидно образование в Банско и Мелник. След това, дългият престой и ангажираност с проблемите на Рилския манастир, насочва още информационни потоци към личността.

През годините Неофит Рилски се превръща в учителя на учителите, сподели проф. Китанов. Той не само е първият учител, който прилага метода на взаимоучителна метода, наречена още Бел-Ланкастърската метода в Габровското училище, но и създава редица успешни учители и културни деятели, с които е в постоянна връзка.

Не бива да се забравя, че преди всичко Неофит Рилски е духовник, човек, отдаден на Бога и православната вяра, отбеляза проф. Китанов. В същото време той е и педагог, преводач, историк, идеограф, математик, музиколог, който създава така наречената Рилска певческа школа, допълни деканът на ПИФ.

Неофит Рилски поставя основи на българското учителство, от които все още се черпи енергия и мотивация. Според проф. Китанов, най-ценното в йеромонаха от Рилския манастир, е огромната жажда за знание и стремеж към познание. Всичко това, в съчетание с вяра и почитание към собствения народ, са трайни и непреклонни фундаменти на всяка една успешна реализация. Той се превръща в човек енциклопедист, заради интереса към различни неща и знанията му в много области, които впечатляват неговите сънародници.

По време на тези години, нашите предци не са били по-малко образовани от нас днес. В много отношения те са били много по-образовани, каза Светла Барякова. Има много малко, като българския народ, който издига образованието и знанието в култ. Единствено тук, по време на Възраждането, а и преди него, може да се продаде имот, за да се изучи детето, споделя Барякова. Никъде на друго място не се жертва материалното в името на духовното и знанието. Това е част от нашата история и напредък. Директорът на Музеен комплекс Банско допълни, че Неофит Рилски не прави изключение от тази всеобща тенденция. Самият той е бил изключително природоинтелигентен и е имал разума, че е трябвало непрекъснато да се обучава, усъвършенства и бунтува срещу тенденция за всеобщата неграмотност. Йеромонахът от Рилския манастир е получавал молби от негови земляци от Банско да се върне и да извършва просветителска дейност и образователно дело, но няма сведения, че той някога се е върнал в Банско. За сметка на това, Неофит Рилски озарява други български средища – учителства в Габрово, Самоков, Цариград.

Неслучайно е поканен от Цариградския патриарх да преподава в Богословското училище на остров Халки (днешна Гърция), където, ако не познаваш гръцкия език, много трудно може да отидеш през тези години, отбеляза проф. Валентин Китанов. Може би единствените действия, с които не се занимавал през живота си, са революционна и стопанска дейност, каза още проф. Китанов.

Симона Бабалийска, стажант-кореспондент в Благоевград

Казвам се Симона Бабалийска, студентка съм в четвърти курс в Университет за национална световно стопанско, катедра “Медии и обществени комуникации”, специалност “Медии и журналистика”.

Избрах за стаж кореспондентското бюро на Българската телеграфна агенция в Благоевград. Това е моят роден град и за мен беше удоволствие да го опознавам в по-голяма степен при отразяване на зададените ми задачи.

Срещата с хората тук, на местно ниво, както и докосването до събитията, беше полезно за мен, защото градът е широк културен и областен център и има голяма гама от теми за отразяване.

Стажът ми премина през обществено значими и културни теми и се докоснах до истории на забравени исторически личности.

За два месеца менторът ми Десислава Велкова ме преведе през основните правила в същинското отразяване на новини, благодарение на които се научих да формулирам и предавам интересно информацията на читателите на медията.

В националния пресклуб на БТА в Благоевград за пръв път отразявах пресконференции и се срещам с хора, които упражняват професии от различно естество.

В кореспондентския офис ме научиха на тънкостите на журналистиката и някой „препъни камъни“, които мога да срещам по пътя си в професията.

Завърши второто обучение за млади журналисти в БТА

Ирена Петрова, стажант ВИНФ/кореспонденти Ямбол

Рафаела де Марте, ръководител на Медийния отдел на Европейския парламент, поздрави участниците във второто обучение за млади журналисти

В периода 6-8 ноември 2023 в зала Максим на БТА се проведе второто обучение за млади журналисти по теми от европейския дневен ред. То бе организирано от БТА, в партньорство с ЕП, като в него се включиха 14 журналисти от различни медии. Как функционират институциите на общността, как се формират европейските политики и от какво зависи тяхното прилагане в държавите членки, какви са ценностите на ЕС, бяха основните въпроси във фокуса на обучителната програма. Лектори бяха водещи експерти по европейски въпроси и опитни действащи журналисти: проф. Ингрид Шикова, доц. Иван Начев, доц. Георги Лозанов, доц. Ралица Ковачева, д-р Първан Симеонов, Николай Желязков и Ива Тончева. България е сред осемте държави, които провеждат програмата за обучение на млади журналисти. След първото обучение, в което участваха 10 млади журналисти през април, на второто през ноември сертификати получиха:

Ивайло Илиев - ACTUALNO.COM;

Анелия Пенкова - БТА

Вяра Николова - в. "Дневник"

Мария Стоева - БНР

Елена Пъневска - БНР

Чериса Нанова - НРВ ФОКУС

Симона-Алекс Михалева - БТА

Ружа Райчева - OFFNews

Кристина Минчева - OFFNews

Михаил Панайотов - БНТ

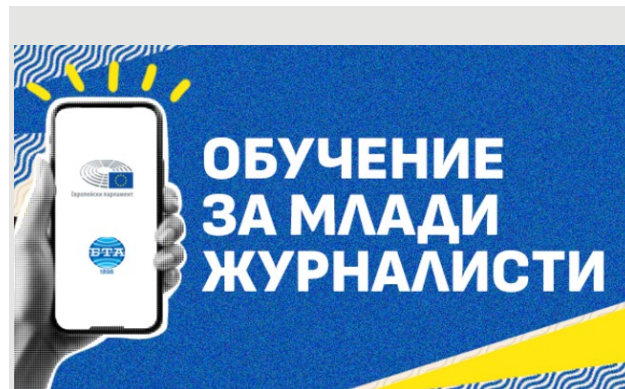
Мелина Василева - Уеб платформите на bTV Media Group

Мартина Христова - БТА

Криста Янинска - Радио „Алма Матер Класик ФМ“

Радослав Александров - Фондация Инфо Спейс/ Mediapool.bg

В националния модул бяха представени общи знания за европейските институции, а Европейският модул предвижда обучение през юни 2024 г. в Европейския парламент в Брюксел за четирима от участниците, избрани на базата на резултатите от представянето им в националното обучение.

СПОРТИСТ НА БАЛКАНИТЕ

В края на 1973 г. БТА организира първата анкета „Спортист на Балканите“. В нея участват телеграфните агенции и спортни издания на страните от региона. В навечерието на 50-годишния юбилей на допитването за определяне на най-добрия спортист на Балканите, стажантите в БТА запретнаха ръкави, за да съберат информация по темата в архива на агенцията. Рубриката представя българските победители от анкетата.

1977 г.: Тотка Петрова, лека атлетика

*София (23 август 1977) Лека атлетика. Бягане на 1500 метра (жени) Тотка Петрова (България) спечели първото място.
Пресфото-БТА/архив*

Националната ни рекордьорка Тотка Петрова е родена в Ямбол на 17 декември 1956 година. Състезателната ѝ дейност започва през 1970 г. и завършва през 1983 година. Неин единствен треньор е Йордан Атанасов. **Републиканският и рекорд на 1500 м гладко бягане от 3,57,4 мин.**, поставен на Балканиадата през 1979 г. в Атина, все още не е подобрен.

София (21 декември 1977) Връчване на наградата на БТА за Най-добър спортист на Балканите. На снимката: Тотка Петрова - първо място. БТА, фотограф: Пламен Петров

Спортни постижения

- Спортист №1 на България и на балканите за 1977 г.;
- Двойна световна шампионка за студенти на 800 м и 1500 м през 1977 г., с два световни студентски рекорда;
- Рекордьорка на България на 1500 м /3:57.4/ от Балканиадата през 1979 г. в Атина. Рекордът не е подобрен и досега.
- Два пъти участничка в сборния европейски отбор за Световните купи в Дюселдорф /1977 г./ и Монреал 1979 /със златен медал на 800 и 1500 м/
- Два сребърни медала от ЕП в зала, бронз на 1500 м от ЕП в Прага 1978 г.

- Златен, сребърен и бронзов медал от състезанията за Купа на Европа; Полуфинали на 800 м и 1500 м от Олимпиадата в Москва през 1980 г. Личен рекорд на 400 м – 51.82 и на 800 м – 1.56.21, 1500 м – 3.57.4

Росен Маринов: "Професията иска отдаване, ровене и надграждане"

Ивелина Беркова, стажант-репортер ВИНФ

*Първата българска пишеща машина "Марица"
Пресфото-БТА снимка: Росен Маринов/архив*

На 2 ноември 1967 г. е представена първата българска пишеща машина "Марица" в новооткрития Завод за пишещи машини в Пловдив.

На снимката: Пловдив (24 април 1987) Фините механици Стоичка Тинова и Петя Щерева правят монтаж на пишеща машина "Марица-30". Колективът на Завода за пишещи машини в Пловдив работи не само за вътрешния пазар, а и за износ в много страни на Европа, Австралия и Азия.

Сломени на съпругата му Рада Маринова:

Росен започна работа в БТА през 1987 г. Тогава в отдела работеха осем фоторепортера. Негов началник беше Божидар Димитров, а заместник - Димитър Дайнов. Отделът покриваше всички важни събития и осигуряваше снимки за вестници и списания.

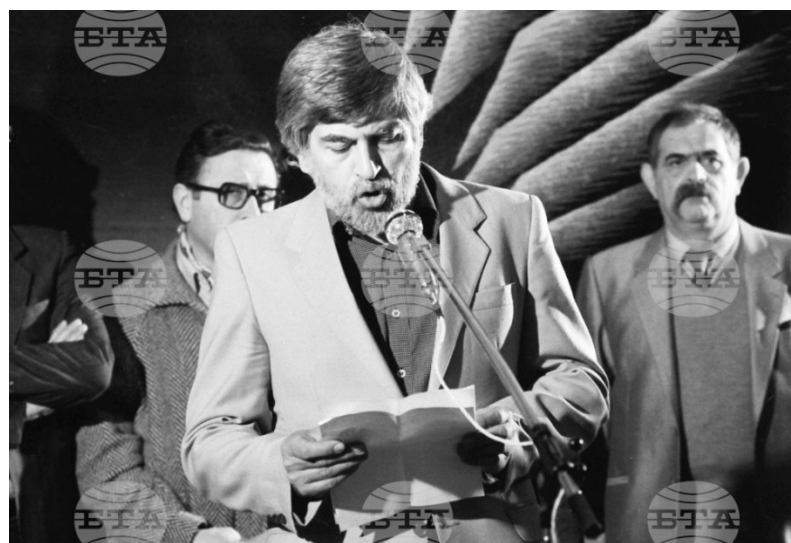
Архивът на Пресфото беше огромен. БТА разполагаше и с голяма фотолаборатория, където се занимаваха само с проявяване и копиране.

Росен почина през 2008 г. Той ме научи на най-важното нещо във фотографията, аз също съм фотограф. Казваше „Трябва много силно да обичаш фотографията, ако искаш това да го работиш. Професията иска отдаване, научаване, ровене, изискване към самия себе си, надграждане. Ако обаче усетиш, че в един момент не става е по-добре да се отдръпнеш, защото твоите усилия може да станат безсмислени.“

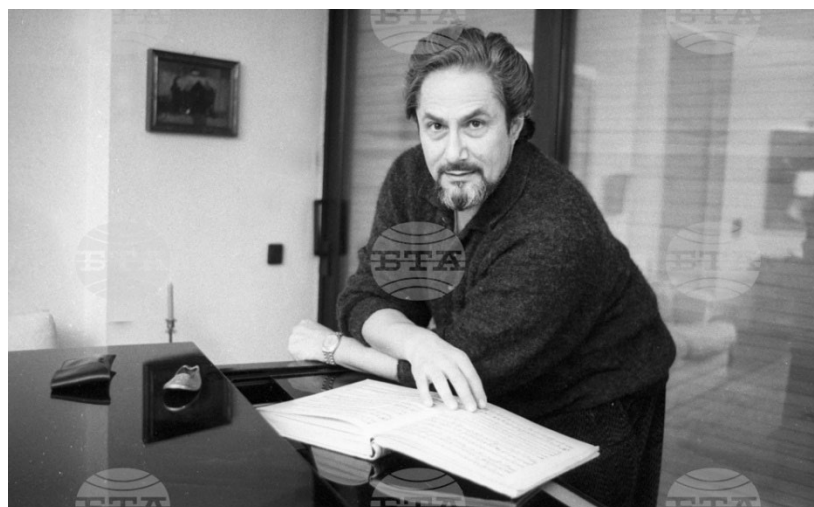

На снимката: София (29 юни 1987) Новооткритият музей "Земята и хората". Пресфото-БТА снимка: Росен Маринов

Национален музей "Земята и хората" - София, един от големите минераложки музеи в света! Музеят е създаден на 1 януари 1986 г. с разпореждане 50/30 декември 1985 г. на Бюрото на Министерски съвет. Сбирката му е изградена изцяло от дарения от организации, министерства, български и чуждестранни фирми и частни лица. С решение на Министерски съвет 495/19 юли 2002 г. на музея е предоставен статут на държавен културен институт с национално значение. В музея са експонирани повече от 3000 образци ценни минерали.

На снимката: София (11 май 1987) Художникът Антон Дончев на тържественото откриване на Общата художествена изложба "Декоративни приложни изкуства" в изложбената зала на Съюза на българските художници на ул. "Шипка" 6 в София. Пресфото-БТА снимка: Росен Маринов/Архив

София /5 януари 1988 г./ Портрет на оперния певец Никола Гюзелев. Пресфото-БТА снимка: Росен Маринов

Антонина Лозанова с награда за млади и обещаващи журналисти „Мегалици – Неджелски“

През октомври месец Антонина Лозанова – кореспондент за БТА във Видин и фотограф – бе удостоена с престижната награда „Мегалици – Неджелски“ за млади и обещаващи журналисти. В специално интервю за Диляна Стоянова от отдел Социални мрежи тя споделя повече за вълнението около наградата, работата в БТА и визията ѝ за бъдещето на родната журналистика.

Какво е чувството да бъдеш отличен с наградата Megalizzi – Niedzielski и какви усилия стоят зад този приз?

Наградата е следствие от дългогодишен труд и усилия. Докато бях студент по медии и журналистика видях как протичат повечето стажове в големите медии. Тогава реших, че ще отделя това време в самоусъвършенстване в различни посоки, вместо да се надявам някой ден да бъда забелязана и да ми се даде шанс. След като получих наградата ми отне няколко седмици да осмисля какво се е случило, тъй като емоциите бяха много – запознах се с невероятни млади и амбициозни журналисти от цяла Европа, посетихме различни институции и медии, а черешката на тортата, разбира се, беше наградата. За мен е чест, но и отговорност, защото – както казваше треньорката ми по волейбол – не е трудно да стигнеш върха, трудно е да останеш там. В такива моменти не трябва да лежиш на стари лаври, а да продължаваш да отгъпкваш пътеката, по която вървиш, защото очевидно си на правилен път.

Имала ли си модел на подражание в журналистиката?

Израснах с епизодите на "Ничия земя" и си мечтаех един ден и аз да имам възможността да разказвам човешките истории по този начин. Сега не върша точно това, но всекидневно се сблъсквам с проблемите на хората и съм отговорна за това важна информация да достигне до тях на разбираем език. Как избра темата на репортажа? Трябваше да отразя проект, реализиран в моя роден край с подкрепата на Европейски средства на тема умения. Първоначално имах друга идея, но тя се провали поради прекъсване на комуникацията от другата страна. Наложих се пет дни преди крайния срок да намеря нова тема, която да отразя. Директорът на езиковата гимназия във Видин Боянка Никова реагира на момента и учителите се върнаха от летния им отпуск, за да заснема интервютата с тях. Показах реализацията на проекта "Умения в 21 век", с помощта на когото учители от гимназията са повишили техните дигитални компетенции в европейски образователни центрове. До днес продължавам да им повтарям, че ако те не бяха направили този жест за мен нищо от това не би се случило.

Самата ти не криеш своята любов към родното си място – Видин, където живееш и работиш. С какви думи би окуражила младите хора да останат или да се завърнат в Северозапада?

Човек никога не трябва да прави нещо на сила. Няма нищо лошо в това да намерят своето място другаде, но ми се иска да разберат, че този край не е загубена кауза. Друга стигма е, че тези, които остават или се завръщат в родното място, не са успели да се реализират в големия град. Завръщането в Северозапада не трябва да бъде разглеждано като геройство, краен мазохизъм или лудост. Виждам тенденция младите хора да се завръщат и да създават семейства тук и това изключително много ме радва.

Защо избра да работиш именно в телеграфна агенция, а не в някоя от "големите" телевизии или масови всекидневници?

Не виждам по-добро място за себе си от БТА, защото агенцията ми дава възможността да работя в и за родния ми град. Много ми допада и комплексността на работата, защото освен да отразявам важни и значими събития имам възможността да правя и снимки и видеа. Никога не съм искала да работя в частна медия, защото повечето от тях обслужват чужди интереси, а не обществения.

Какви са твоите амбиции в професионален план?

Продължавам да се уча и да специализирам в агенционната журналистика. За щастие журналистите и редакторите с дългогодишен опит в БТА ми помагат изключително много. Благодарение на техните насоки се уча как да реагирам в дадени ситуации и как да поднеса информацията възможно най-кратко и точно в същото време. Понастоящем съм и студент в магистърска програма "Филмово и телевизионно изкуство" – искам за в бъдеще да продължавам да създавам повече и по-качествени мултимедийни продукции.

Фотографията е друго обичано твое хоби. Има ли почва за фотожурналистика в България?

Една снимка може да каже стотици думи. За фотожурналистиката определено има почва и в България. Тя изисква много голямо майсторство, набито око и бързи реакции. Бих се радвала за в бъдеще да се развивам и в тази посока.

Кои са най-големите предизвикателства в професионален план, с които си се сблъсквала към този момент?

Пренебрежението на част от хората заради възрастта ми. Първата половина на двайсетте години са периодът, в който вече изискват от теб да знаеш и можеш, но си твърде млад, за да ти се доверят и да те вземат насериозно. Най-трудното нещо, което се гради, е авторитет. С годините, както и с придържане към професионалните и етичните стандарти, се надявам всички да почнат да ме разглеждат като сериозен журналист.

Как виждаш бъдещето на журналистиката?

Със сигурност сферата ще претърпи още много трансформации, наложени от технологиите. Вече се върви натам един журналист да може не само да пише, но и да умее да снима и монтира, да анализира, планира...

А бъдещето на журналистиката като цяло е пряко свързано с активността и нагласите на обществото. Качествената журналистика е двустранен процес – обективна и качествена работа, но и доверие и подкрепа от публиката.

Единственият покрит мост на Балканския полуостров

Севдалина Величкова, стажант-кореспондент в Ловеч

Покритият мост над река Осъм в Ловеч е единственият на Балканския полуостров. Той свързва стария квартал „Вароша“ със съвременния град. В Европа има още три подобни - във Флоренция (Италия), Люцерн (Швейцария) и Ерфурт (Германия).

Първите сведения за съществуването му са на френския пътешественик Ами Буе от 1838 г.: „Покрит и украсен с дюкянчета каменен мост“, разказа за БТА Елена Георгиева, главен уредник в Регионалния исторически музей в Ловеч. По думите ѝ в Ловеч е имало във времето три различни моста – все покрити, на едно и също място, разрушавани от реката последователно, защото са били нестабилни, а първият, за който имаме писмени сведения е описаният от Ами Буе. Приписки в ловешки документи сочат: „Дойде реката и отнесе моста с всичката стока върху него“. И ловчалии решават да построят нещо по-стабилно, канят майстора на онова време Колю Фичето да изгради мост, който да издържи на буйните води на реката.

Документи, предоставени на БТА от Община Ловеч, също проследяват в развитие историята на тази културно-историческа ценност. От тях е видно, че при запазване на местната строителна традиция на мястото на отнесения мост в средата на 70-те години на XIX век Уста Колю Фичето построява транспортно съоръжение, много по-съвършено и издържано в архитектурно, градоустройствено и търговско отношение в сравнение с предшествениците си, превърнало се в символа на Ловеч. Върху него от двете страни на пътното платно били разположени 64 дюкянчета, занаятчийски и търговски, които обслужвали голяма част от жителите на Ловеч и околните села.

През август 1925 г. пожар унищожава моста, показват документите от Общината. В периода 1927 – 1931 г. е построен нов железобетонен. Оформени са 32 дюкяна, те вече са по-големи в сравнение със старите. Имат стабилни врати и прозорци, отопляват се с печки с дърва и въглища, а осветлението е с електрически лампи. В средата на моста има две тераси с парапети за наблюдение на красивата гледка по течението на реката и града. Покривът от армирано стъкло осигурява естественото осветление. Наричан е тогава още „Белият мост“.

През септември 1968 г. на територията на квартал „Вароша“ и някои прилежащи райони се оформя Архитектурно-историческият резерват „Вароша“, разказват още от Община Ловеч. Целта е да се съхрани самобитната възрожденска архитектура на Ловеч от края на XIX век. Покритият мост на Майстора тясно се вплита в архитектурния облик на Ловеч. Желанието на голяма част от културната общественост на Ловеч е съществуващият мост да се доближи максимално до предшественика си – мостът на Колю Фичето. И така в периода 1981 – 1982 г. железобетонният мост е реконструиран, като придобива днешния си вид – реплика, която напомня оригинала на Колю Фичето (пешеходен). Автомобилният път е заменен с пешеходна алея. На мястото на армирания стъклен покрив се поставя покрив от медна ламарина. Вътрешността се променя коренно, вместо старите дюкяни се оформят 10 магазина. В средата с двете издатини се изграждат кафене и сладкарница. Имало е подово отопление, мостът е стоял отключен през нощта.

Според Елена Георгиева промените и за моста идват през 90-те години на миналия век, като първата осезаема промяна е изключването на подовото отопление заради икономическата криза. Мостът е отнет от тогавашния „Балкантурист“ и върнат на собственика му – Община Ловеч. „И започват да се отдават магазинчетата под наем чрез търгове с наддаване, българските изделия се заменят с вносни“, посочва главният уредник на РИМ – Ловеч.

От Общината решават да превърнат този най-знаков за ловчалии архитектурен и популярен туристически обект в „Улица на занаятите“, припомнят оттам. До 2013 г. действа само една занаятчийска работилница. Затова се предприемат стъпки за ускоряване на процеса. Общинският съвет на Ловеч приема преференциална цена за наем на помещения от занаятчи, демонстриращи своите занаяти на място пред гостите на града. Това дава ефект и постепенно броят на занаятчийниците се увеличава, изтъкват от Общината.

БТА в празниците на изкуствата „Аполония“

Мартина Христова

Първото издание на Празниците на изкуствата „Аполония“ се провежда от 1 до 10 септември 1984 г. Всяка година художници, музиканти, режисьори, актьори, поети и писатели се срещат в

Созопол, за да представят най-доброто в своята област. Целта е да се съхрани традицията и да бъдат подкрепени новите идеи, експерименталните и нестандартни решения в областта на всички изкуства.

През септември 2024 г. се навършват 40 години от създаването на „Аполония“. Още от самото начало на фестивала Българската телеграфна агенция присъства, участва и ежегодно отразява созополските празници. През годините в нея са представяни издания и личности, част от структурата на БТА.

„Днес БТА и фондация „Аполония“ само ще придадат юридическа форма на една вече 37-годишна традиция“, каза генералният директор на БТА Кирил Вълчев през 2021 г. по повод подписването на първия договор за партньорство между БТА и фондация „Аполония“.

„Нашето партньорство е най-старото, заедно с това на БНР, вие ни бяхте партньори през всичките тези години. Мисля че имахме добра връзка, работехме заедно и постоянно“, коментира Маргарита Димитрова - изпълнителен директор на фондация „Аполония“.

Приносът на агенцията за популяризиране на созополските празници е значителен. Това показват многобройните публикации в бюлетините и емисиите на информационната агенция. За периода 1984 - 2023 г. БТА съобщава в бюлетините си за повече от 300 премиери на спектакли, изложби, рецитали, филмови прожекции, както и от сферата на литературата, музиката и модата. В материалите на агенцията дебютират имена на български артисти, които днес са добре познати. Чуждестранните артисти също присъстват в емисиите на БТА, първият от тях е руския челист проф. Игор Гавриш, който през 1997 г. заедно с нашия оперен певец и режисьор Павел Герджиков води майсторски клас по музикално-сценично изкуство.

От архивите на БТА става ясно, че от 1984 г. организаторите на „Аполония“ обявяват ежегодно откриването на летния и зимния формат на фестивала на пресконференция в БТА. Връзката на БТА с „Аполония“ е Панайот Денев, който е генерален директор на агенцията (1997 - 2002), но преди

това е от първите репортери, които се занимават с „Аполония“, заедно с друг репортер на БТА Асен Агов. През 1985 година Панайот Денев организира пресцентъра на фестивала. През този пресцентър минават едни от най-добрите репортери на БТА - Лили Тодорова, Мария Велковска, Ива Тончева, Веселин Янков.

БТА не само съдейства с отразяването на събитията по време на фестивала „Аполония“, но и участва пряко в културната програма. С традиционната премиера на новия брой на списание ЛИК, личности от структурата на БТА представят своите произведения.

Панайот Денев, генерален директор на БТА (1997 - 2002)

На 4 септември 1999 г. журналистката от БТА Румяна Емануилиду представя първата книга от поредицата си „Лица“. През 2004 г. БТА поставя началото на мрежата „Световна България“, която да расте всяка година. Инициативата е на сп. ЛИК. Разпратени са 17 писма до български интелектуалци по целия свят. Писмата представляват умален макет на земното кълбо, направен от корици на изданията. Върху макет на земното кълбо е с диаметър 2.08 метра актрисата Параскева Джукелова и художникът Димитър Хинков свързаха с червени линии имената на интелектуалците, за да очертаят границите на България върху световната карта. „Културата, духовното начало, единствени могат да обединят хората и да преодолеят паралелите на насилието и разделението!“ Това е посланието, изпратено от списанието до интелектуалците на България по света на 11 септември. В деня, който винаги ще напомня за разрушителната стихия на тероризма.

Созопол (12 септември 2004 г.) В последния ден от фестивала Празници на изкуствата „Аполония“ 2004, в двора на художествената галерия на Созопол, екип на БТА по оригинален начин представи печатните издания на агенцията ЛИК и „Паралели“. На снимката: рисуване на картина макет на земното кълбо, на което с контур се очертава картата на България в точките, където живеят български интелектуалци. Пресфото БТА, снимка: Елена Дикова

Сред имената, чрез които българската култура живее по света, са актрисата Мариана Димитрова, пианистите Лидия и Константин Ганеви, художникът-актьор Климент Денчев. Сред тях е и цигуларят Минчо Минчев, оперните певци Никола Гюзелев и Райна Кабаиванска.

Имената на музиканта Милчо Левиев, на режисьора Младен Киселов, на художника Стоимен Стоилов, на писателите Цветан Тодоров и Юлия Кръстева също чертаят контурите на творческата карта на България. Част от „Световната България“ са оперната певица Веселина Кацарова, пианистите Алексис Вайсенберг и Юрий Буков, режисьорите Димитър Гочев и Иван Станев, актьорът Самуел Финци. Това е посланието, изпратено от списанието до интелектуалците на България по света на 11 септември.

В деня, който винаги ще напомня за разрушителната стихия на тероризма. Сред имената, чрез които българската култура живее по света, са актрисата Мариана Димитрова, пианистите Лидия и Константин Ганеви, художникът-актьор Климент Денчев. Сред тях е и цигуларят Минчо Минчев, оперните певци Никола Гюзелев и Райна Кабаиванска. Имената на музиканта Милчо Левиев, на режисьора Младен Киселов, на художника Стоимен Стоилов, на писателите Цветан Тодоров и Юлия Кръстева също чертаят контурите на творческата карта на България. Част от „Световната България“ са оперната певица Веселина Кацарова, пианистите Алексис Вайсенберг и Юрий Буков, режисьорите Димитър Гочев и Иван Станев, актьорът Самуел Финци.

През 2007 г. фотожурналистът на БТА Тодор Ставрев „постави особено романтичен акцент в областта на фотографското изкуство“ с изложба на фотоакварели, се посочва в емисии на информационната агенция.

На 26 септември 2012 г. фоторепортетът на БТА Елена Дикова, която печели конкурса „Моята Аполония“, е отличена на официална церемония с почетна грамота от Обединена българска банка (ОББ) и фондация „Аполония“, пише агенцията.

В дългогодишната история на Форума на културата са участвали и премиерни издания на генералните директори на БТА.

През 2006 г. заместник-генералния директор Юрий Лазаров представи новата си книга „Чичо Весо Обля“ (упражнение по стил). Илюстрацията на книгата са на Андри Кулев, чийто рисунки бяха показани на импровизирана изложба.

На 31 август 2012 г. премиерните вечери на „Аполония“ стартират с книгата „Alo Boo Safari“ на генералния директор на БТА в периода 2003 - 2020 г. Максим Минчев (1953 - 2020). В нея той описва своите пътешествия из познатото и непознатото на Африка.

По информация на БТА през 2004 г. журналистът и генерален директор на националната информационна агенция Панайот Денев представя книга за историята на „Аполония“. По повод 30-ата годишнина на Празниците на изкуствата той е автор-съставител на сборника „Аполония 1984 - 2014“, а на тазгодишното издание представи книгата „История на БТА (1898 - 2023)“ – първото цялостно изследване на историята на БТА.

Созопол (8 септември 2016) В рамките на Празниците на изкуствата „Аполония“ в Художествената галерия в Созопол Златна Костова – журналист от БТА, поет и преводач, представи новата си книга „Отмъстителна поезия“ на издателство „Блек Фламинго пбблишинг“. Това е втора нейна стихосбирка след „Врабче в черупка“. Пресфото-БТА, снимка: Тодор Ставрев/Архив

През 2021 г. сп. ЛИК представи тематичен брой посветен изкуството по време на пандемия. Премиерата беше в рамките на празниците на изкуствата „Аполония“.

Списанието обърна поглед към изминалите месеци на световна пандемия, проследи предизвикателствата, които изолацията постави пред литературата, театъра, киното, визуалните изкуства, изобразителното изкуство и фотографията. През 2022 г. сп. ЛИК посвети брой на празниците на изкуствата „Аполония“. В

представянето се включиха генералният директор на БТА Кирил Вълчев, главният редактор на изданието и ръководител на дирекция ЛИК доц. Георги Лозанов и артистичният директор на „Аполония“ Маргарита Димитрова. Свои спомени от дългата история на фестивала разказаха проф. Димо Димов, който е създател на празниците на изкуствата, и проф. Михаил Неделчев. „БТА и „Аполония“ са две културни чудовища – много близки на сърцето ми, които са свързани по естествен начин. „Аполония“ е своеобразна оценка на годишната продукция в културата. Всъщност това е критически анализ на всичко, което се е случило, а критиката, за съжаление, отдавна е в една пасивна ситуация.

Българската култура и хората, които я правят, на „Аполония“ се превръщат в обща среда“, казва директорът на дирекцията за знание и култура ЛИК доц. Георги Лозанов по повод подписването на договор за партньорство между БТА и фондация „Аполония“ през 2023 г.

От 1999 г. фондация „Аполония“ присъжда награда „Аполон Токсофорос“ за изключителен принос в развитието на българската култура и представянето ѝ зад граница. Сред носителите на наградата са актьорът Ицхак Финци (2000), актьорът и режисьор Мариус Куркински (2003), писателят Георги Господинов (2005), музикантите Елица Тодорова и Стоян Янкулов (2010), и професионалната танцова група за модерен балет „Арабеск“ (2019).

Супергрупата „Фондацията“ получи наградата „Аполон Токсофорос“, с която фондация „Аполония“ отличава всяка година изявени български творци. Маргарита Димитрова връчи статуетката на музикантите по време на концерта „Фондацията“ празнува 10 години около света“. С музикалната проява на сцената на амфитеатъра в Созопол приключи тазгодишното 39-о издание на Празниците на изкуствата „Аполония“.

На снимката: (9 април 1991) Концерт на кuartет „Димов“ в рамките на пролетната Академия на изкуствата "Аполония" с гост Серж Данген (кларинет- Франция). Пресфотото - БТА, снимка: Димитър Алтънков/Архив

„Аполония“ 2023: Българската телеграфна агенция, заедно с „Фондацията“ представи тематичния брой на списание ЛИК, посветен на 10-годишнината от основаването на супергрупата. Модератор на срещата бе генералният директор на БТА Кирил Вълчев, а в разговора се включиха доц. Георги Лозанов, главен редактор на ЛИК, както и музикантите от „Фондацията“ – Кирил Маричков, Венко Поромански, Славчо Николов и Иван Лечев.

Проф. Димо Димов - създател на Празниците на изкуствата „Аполония“ (1984), основател на струнен кuartет "Димов" (1956). Преподавател по камерна музика в Държавната музикалната академия и неин ректор (1987 - 1989).

От 1991 г. е председател на Управителния съвет на фондация „Аполония“. Основател на Асоциацията на българските фестивали (1999). Министър на културата (22 септември 1990-8 ноември 1991). Депутат в 38-ото Народно събрание (1997-2001). Извънреден и пълномощен посланик на България в Дания (2001-2005). Лауреат на Димитровска награда (1978). Удостоен със званието „Народен артист“ (1984). Почетен гражданин на Созопол (17 юли 2014).

Стажантски бюлетин на „Школа БТА“, бр.3/18.11.2023
1124 София, бул. „Цариградско шосе“ №49, schola@bta.bg, 02/9262306

Кристиана Белова, Мадлен Владимирова, Симона Бабалийска, Ирена Петрова, Ивелина Беркова,
Диляна Стоянова, Мартина Христова

Ментори: Десислава Велкова, Ива Тончева, Галина Тенева, Борислава Бибиновска, Гавраил Гавраилов, Мирослава Безус
Идея и творческа реализация - Анета Паунска, ръководител „Школа БТА“